

K103-18-01776

1812-dik Esztendőben Böjt-más Havának 4-dik Napján Kátsán
tartott közönséges Gyűlésben, az Helységekben bé ho-
zándó jó Rend tartás végett tett közönséges Végezés.

A Társaságos Életnek Fő Célja a' Javaknak és Személyeknek
közönséges Bátorságok lévén, hogy ezen Cél az Helységekben an-
nyival bizonyosabban el érettebben, és az ez ellen járóknak gonosz
szándékok meg gátoltatson, fő kötelekségek lészzen az Helységek'
Elöljáróinak e' következendőkre vigyázni:

Először: Hogy minden idegen és kivált gyanús Személyektől,
a' kik az Helységben meg fordulni tapasztaltatnak, Pásust kérjenek,
's az elő mutatandó Pásusnak hitelességét szorgalmasan meg vizsgál-
ják; a' kiknek pedig az e' féle idegen, avagy gyanús Személyek
közzül Pásusok vagy tellyeséggel nem volna, vagy pedig az hite-
lesnek nem találtna, azokat le tartóztatván, a' leg közelébb való
Vármegye Tisztjéhez kérdőre leendő vétel végett bátorságos őrizet
alatt küldjék által. Az e' féle gyanús Személyek közzé tartoznak az
ollyan akár közelebből akár pedig távolabb Vitékről való színlett
Köldúsok is, a' kik reá nézve is erős, és dolog tehető Embereknek
ítéltetvén, illendő Helyről nyert Pásualis Levél nélkül köldülni, és
kenyereket házalással keresni bátorzkodnának. — Illyenek az akár
magánosan, Kovács, Lakatos, Rézműves, vagy akármiféle Mester-
séget űző Pásus nélkül kóborló Czigányok, akár pedig bár akármí
Pásus mellett széjjel járó Sátoros Czigány Ház népek is, a' melyeknek
az e' képen való széjjel járás több Felső Rendelések által is annyira
tilalmaztatik, hogy azoknak e' végre Pásust is adni tellyeséggel
senkinek meg nem engedtetik, sőt attúl még a' Tisztviselő Szemé-
lyek is Felső Rendelés által el vagynak tiltva — Illyenek a' minden
bizonyos járaton kívül akár magánosan akár csoportosan csavargó, és
főképen tilalmas órákon együtt társalkodó Kondások, vagy akár-
miféle Pásztor Emberek — Illyenek továbbá a' minden bizonyos fog-
lalatosságon kívül széjjel járó csalfa Zsidók is; a' kik imitt amott a'
Korts-

Kortsmákon és Vásárokon mesterséges kártya játékokkal és koczkázással a' Köz Népnél pénzt alnokul ki csálják, kik hasonlóan mind a' fellyebb elő adott bánás módja alá tartoznak.

Ezek, az idegen'sjöt ment Emberektől félthető Köz Bátorságnak óltaltalmazását tárgyazván, szükség, hogy az illendő fel vigyázás magokra az Helységek lakosaira is ki terjesztessen; mellyre nézve Fő Kötelességek lészzen az Helységek Elöljáróinak

Másodszor: Az Helységnek minden lakosaira fel vigyázni, nevezetesen ezeknek Házi Rend tartásaikra, Élelmek' keresése's táplálása módjára's Erköltsi magok viselésére is gondosságokat ki terjeszteni, kivált képen pedig az olyanokat szemmel tartani, a' kik tunya, dologtalan, vesztegető, korhely, tolvaj, 's egyéb erköltstelen tselekedeteik által magokat közönségesen meg jeggyeztették, melly ha rend szerint egész serénységgel végben vitettetik, egyedül való foganatos mód lészzen arra, hogy minden Lakos a' maga kötelességének tellyesítésében tartóztattafson; 's tölle a' rofzszra való alkalmatofság, mellyre ötet annak szabadabban lehető gyakorolhatása's annak reménylhető el titkolhatása édesíthetné, el zárattafson.

Szükség e' végre, hogy minden haszontalan idő vesztegető Társalkodások, dolog idején való hívalkodások, éjjeli és nappali dorbézolások az úttzákön részeg fővel való lármák danólasok, újjongatások, mellyek az erköltsiséggel és a' Társaság tsendességével átallyában el lenkeznek, az Orosz Helységekben a' Böjti Napoknak közelgetésével a' vissz a' élésig szokásban vett mulatságok's dorbézolások, a' Bútsú járásokat követni szokott muzsikálások, tántzolások, Új Esztendő körül a' Cselédek által szokásban vett korhelykedések, Fonók, Húsvéti öntözködések, a' Kéz fogók, 's Lakadalmak alkalmatofságával az Helységekben tapasztalt lövöldözések, a' Pufztákon lévő Kortsmákban való gyanús Társalkodások's muzsikálások, 's egyéb e' félék egygy átaljában el tiltafsanak, akár Télben akár Nyárban az Estvéli kilentz Órán túl való faluzások és kortsmázások meg szünjenek's ezen időn túl minden Ember oda haza tartózkodni köteleztessen, melly idő pontja hogy közönségesen tudva lehessen, minden estve a' takarodásra Harang szó által jel adattafson.

Ezen

Ezen Rendelésnek tellyesítésére pedig szükség hogy minden este az Helységnek ki terjedéséhez képest egy vagy két soros Strázsa, avagy a' szükséghez képest néha dupla Strázsa is rendeltessen, 's e' végre a' Helység Notáriussa, avagy ha ez nem volna más Írás tudó Ember által jegyzendő bizonyos Laistrom tartattasson, hogy kik voltak minden éjjel a' Strázsák mindenkor meg tudni lehessen, hogy azon esetre, ha azok kötelelsségeiben híven és serényen el nem járnának, kérdőre vonattathassanak 's a' kárnak a' melly ne talán vígyázatlanságok miatt történni találna, meg térítésén kívül, a' környülállásokhoz alkalmaztatandó testi büntetéseket is el vehessék. Ezen Strázsáknak pedig kötelelsségeiben fog állani egész éjtfzakán által vígyázva széjjel járni, nem pedig valamelly Házban avagy Kortsmában be ülni, vagy az éjjelt alvással el tölteni, a' Lakosokat minden történhető károktól, a' kár meg térítésének terhe alatt meg-óltalmazni, a' rendelt időn túl kóborlókat, avagy valami Fonóba vagy Kortsmába, vagy akárminémű gyanús helyen mulatókat a' Bírónak mindjárt bé jelenteni, melly valamint a' Strázsáknak, úgy különösen a' Kortsmárosoknak is kemény testi büntetésnek terhe alatt szoros kötelelsségeké tétetik, melly jelentésre a' Bírónak kötelelsségében fog állani az ilyen közönséges Rendelés ellen járó Személyeket azonnal lántzra tétetni, légyenek azok bár Uraság avagy Nemes Embereknek szolgái, és más napra kelve kit kit a' maga érde me szerint, az Uraságoknak avagy Nemes Embereknek Cselédjei iránt először a' magok Uraiknál vagy Gazdájaiknál jelentést tévén, testi büntetéssel érzékenyen meg fenyíttetni, ide értvén azokat is, a' kik házaiknál Fónót, vagy akár miféle Tivornyázásokat tartani 's meg szenyvedni bátorzkodnának, kik különösen annyiszor a' mennyiszer, ha Nemtelenek 25 korbátsokkal meg fenyíttetni, ha pedig Nemes Személyek volnának a' magok Előljáróik által 12 forintokra büntettetni rendeltetnek; a' Pénzre való büntetésnek a' Nemtelenek között valamint semmiféle rossz cselekedetnek büntetésében, úgy ezen esetben is helye semmiképpen nem lévén. A' Nemes Emberekre nézve pedig azon Rendelés tétetik, hogy azokat a' Strázsák avagy Kortsmárosok a' magok Előljáróinak tartozzanak bé jelenteni, kik a' közönséges Rendelés ellen járókat, annak meg tartására a' magok szokott Fenyítékekkel is kötelezni fogják.

Ezek, a' Lakosokra nézve fel tartandó szükséges fel vígyázásra tartozván: mi illeti a' Vagyonok bátorságának akár a' gondatlanság

vagy vigyázatlanság, akár pedig a' szükséges segítő eszközöknek annak idejében való nem léttek, vagy fogyatkozások miatt történhető károsodások ellen való fel tartását: ezekre nézve fő kötelességek leszen az Helységek Elöljáróinak fő képen e' következő dolgokra fel vigyázni: —

1) Hogy a' Pípasok sem az Útzákon sem az Udvarokon, annyival inkább Csűr körül avagy Ólakban pipázva ne járjanak, sőt az ólakban Lámpás nélkül gyertyát vagy akármi világot is ne égessenek.

2) Hogy a' Kürtök, Kémények mindenkor tisztán ki seperve és helyesen meg tsinálva legyenek.

3) Közönséges Tűzoltó Eszközök szereztessenek, és minden Ház mellett, főképpen a' Tavaszi szeles időkben 's nagy szárazság idején Víz és Létrák tartattassanak.

4) A' Kender Szárítóokban, és holmi rossz Aszalókban, főképpen a' száraz és szeles időkben való tüzelés egy átallyában el tiltasson.

5) Az Útak és Hidak bátorságosan járható állapotban tartassanak.

6) Az Úttzákon lévő üres Vermek vagy bé tsináltassanak vagy bé vágattassanak.

7) Valamint az Egység fel tartására, úgy a' Marhákra nézve is, mind az Helységekben, mind pedig a' Mezőkben lévő Kútak tisztán és jó karban, azoknak környékeik pedig a' mennyire lehet szárazon, és Semlyék nélkül tartattassanak; úgy szinte a' folyó Vizekben mellyekből a' Marhák itattatnak a' Len és Kender áztatás meg ne engedtesen.

8) A' Mezőkön való kártételek kemény büntetés alatt tilalmaztassanak, 's a' Tilalomnak által hágoi kemény testi büntetés alá vettesenek. Utóllýára :

9) Minthogy mind a' Személyek, mind pedig a' Javak bátorságának fel tartására egy a' leg főbb eszközök közzül az, ha a' közönséges Társaságban olyan hasznos Tagok nevednek; a' kik jövendőben Istenfélő Keresztények, szorgalmatos és jó rendtartó Polgárok lehetnek; az Helységek Elöljáróinak az is kötelességekben fog állani, hogy a' Nevendék 's fel serdült Ifjúságot a' káronkodástól, fajtalanságoktól,

goktúl, az időnek haszontalan el vesztegetésétől tilalmazzák, sőt inkább kötelekségeknél teljesítésére, az Isteni Tiszteleten Ünnepeken való megjelenésre, a' jó példa adással való előmenetel mellett ha a' szükség úgy kívánja őket keményebb Eszközök által is szorítsák, a' Szüléket gyermekeiknek az Oskolában való jártatásokra kötelezzék; valamint az olyan Szüléket is, a' kik több gyermekekkel lévén megterhelve, minden gyermekeiket szükségeken kívül is oda haza tartóztatják, 's az által heverésre szoktatják, a' Nemes Vármegyének több ízben tett Rendeléseihöz képest is gyermekeiknek valami Mesterségre avagy szolgálatra való adására kényszerítsék, ne hogy azok, a' dologtalan és henye életet meg szokván, jövőben a' közönséges Társaság Bátorságának meg háborítóivá legyenek.

Ezen hasznos, 's a' közönséges Társaság Boldogságának gyarapítására intézett Rendelések tehát az Helységek Bírának olly szoros Parantsolat mellett ki adattatnak, hogy ezeket minden esztendőben kétszer, úgymint először minden Bíró választáskor, másszor pedig Sz. János napkor közönséges helyen ki hirdetvén, ezeknek pontról pontra való teljesítését szoros Feleletnek terhe alatt kötelekségeknél esmérjék, különben magoknak tulajdonítsák, ha ezeknél el mulatása miatt kemény Testi büntetéssel, vagy a' körülállásokhoz képest Tömlöztözéssel is meg büntettetni fognak; valamint a' Nemesség Elöljáróinak is, ezeknél szoros meg tartattatások végett ki adattatnak.

Hogy pedig ezen Rendelések az Helységek Elöljárói által való sággal munkába vételsenek, 's meg tartassanak, az amá' leendő Felügyezés a' Köz bátorságra ügyellő Commissáriusoknak kötelekségekké tételük, kik is mihelyest valamely Helységben annak el mulatását és fére vetését tapasztalni fogják, azt azonnal Járásbéli Szolgabíró Uraknak szükséges meg orvoslás végett be jelenteni köteleztetnek. Költ a' fent ki tett Helyen, Napon 's Esztendőben.

Ki adattatott Fő Notárius

Kóji Comáromi István által m. k.

